

Co z tym światem?

W Polsce w 1991 r. zdarzyło się 1 tornado, w 2006 r. aż...52 (według statystyk European Severe Weather Database). Coraz częściej dostrzegamy zmiany klimatu – zimy bywają bezśnieżne, wiosną i latem nawiedzają nas fale upałów, susze...

Emisja gazów cieplarnianych - powstających w procesach przemysłowych, przy produkcji energii, w transporcie i w rolnictwie - wywiera wpływ na zmiany w globalnym systemie klimatycznym prowadzące do:

- Kataklizmów naturalnych, takich jak powodzie czy huragany, których siła i liczba rośnie. Zjawiska te wyraźnie się nasilają, stwarzając zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, gospodarki.
- Zmian w wielkości opadów – w części kuli ziemskiej znacznie ich przybędzie, natomiast na innych obszarach zaczną występować susze połączone z narastającym deficytem wody.
- Podniesienia się poziomu oceanów głównie w wyniku topnienia lądolodów i lodowców górskich. Szacuje się, że ocieplenie klimatu o 1°C może spowodować wzrost poziomu wód oceanicznych o 31 - 110 cm.
- Konsekwencjami dla rolnictwa będą zmiany składu gatunkowego lub odmianowego uprawianych roślin. Zmiany klimatu będą sprzyjały bujniejszemu rozwojowi „chwastów” w uprawach. Wzrośnie intensywność porażania roślin przez szkodniki. W Polsce szczególnie narażone będą uprawy ziemniaka.
- Wzrost zachorowań na niektóre choroby. W obszarach dzisiejszego klimatu umiarkowanego mogą pojawić się schorzenia obecnie występujące jedynie w klimacie tropikalnym. Na przykład w Europie w ciągu kilkudziesięciu lat może pojawić się malaria czy też gorączka krwotoczna.

Istnieje wiele dowodów i powszechna zgoda, że dalsze utrzymywanie rozwoju gospodarczego w obecnym kształcie będzie prowadzić do wzrostu emisji gazów cieplarnianych przez następne dziesięciolecia. Według Raportu przygotowanego na zamówienie rządu Wielkiej Brytanii szacuje się przyszłe roczne straty na 5-20% światowego PKB, aby temu zapobiec ludzkość będzie musiała zainwestować w ochronę przed ociepleniem klimatu zaledwie 1% światowego PKB rocznie. Emisja gazów cieplarnianych powinna być ograniczana globalnie, o co najmniej 50% w roku 2050 w stosunku do roku bazowego 1990. Kraje uprzemysłowione powinny podejmować działania, aby ograniczyć emisję w skali 60-80% umożliwiając krajom rozwijającym się początkowy wzrost emisji, a następnie od lat 2020-2030 jej ograniczanie.

Początek debaty nad koniecznością podjęcia międzynarodowych działań na rzecz ochrony klimatu sięga lat 70. W 1988 r. powołano Międzynarodowy Zespół do spraw Zmian Klimatu (IPCC), któremu powierzono zadanie prowadzenia prac badawczych i opracowywanie raportów, na podstawie których można by inicjować działania i

wyznaczać ramy polityki przeciwdziałania globalnemu ociepleniu.

W 1989 r. - za przyczyną publikacji pierwszego raportu IPCC - rozpoczęły się negocjacje pierwszego międzynarodowego porozumienia: Ramowej Konwencji ONZ w sprawie Zmiany Klimatu (UN FCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change). Porozumienie zostało podpisane w 1992 roku w trakcie Konferencji – Szczytu Ziemi w Rio de Janeiro (50 państw ratyfikowało ten dokument). Celem Konwencji jest: „...osiągnięcie stabilizacji stężenia w atmosferze gazów cieplarnianych na takim poziomie, który zapobiegnie niebezpiecznym antropogenicznym oddziaływaniom na system klimatyczny”.

Każdego roku odbywają się regularne spotkania sygnatariuszy i obserwatorów Konwencji – Konferencje Stron Konwencji Klimatycznej (Conferences of the Parties, z ang. COP). Są one poświęcone szczegółowym rozwiązaniom dotyczącym wcielaniu w życie postanowień Konwencji i planowaniu dalszych przedsięwzięć. Konwencja Klimatyczna ma charakter ramowy, a jej ogólne postanowienia precyzują dodatkowe porozumienia. Najważniejszym z nich jest przyjęty w 1997 r. w czasie 3 Konferencji Stron Konwencji – **Protokół z Kioto** (stanowiący deklaracje państw świata dot. redukcji emisji gazów cieplarnianych).

W całość działań światowych w kwestii przeciwdziałania zmianom klimatycznym wpisuje się Unia Europejska z ambicją lidera. Podczas wiosennego szczytu UE (marzec 2007) przyjęto wspólne cele dla polityki energetycznej i klimatycznej – jako „3 razy 20 do 2020”, a chodzi o 20% zmiany w zakresie:

- zwiększenia efektywności energetycznej,
- zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych,
- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych.

W grudniu 2008 r. w Poznaniu odbyła się 14 Konferencja stron Ramowej Konwencji ONZ w sprawie Zmian Klimatu połączona z 4 Spotkaniem członków Protokołu z Kioto. Z całego świata do Polski przybyło kilkanaście tysięcy osób reprezentujących rządy, organizacje międzynarodowe, samorządy, naukę, biznes i społeczeństwo obywatelskie. Konferencja w Poznaniu jest elementem procesu, który ma w 2009 roku doprowadzić do zawarcia nowego światowego porozumienia nt. ograniczenia zmian klimatycznych i ich negatywnych skutków.

Na arenie międzynarodowej ważną rolę odgrywają ekologiczne organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony klimatu. Największą jest **CAN-Int** (ang. Climate Action Network International), która skupia - w postaci sieci - **365** organizacji pozarządowych z całego świata, starając się oddziaływać na rządy, biznes i poszczególnych obywateli, aby ograniczyć wpływ człowieka na globalny klimat.

Europejską siecią zajmującą się zagadnieniami klimatu i energii jest Climate Action Network Europe (CAN-E). **CAN CEE** (Climate Action Network Central and Eastern

Europe) jest biurem na Europę Środkową i Wschodnią. Polskimi członkami CAN CEE są: Polski Klub Ekologiczny (www.pke-zg.org.pl), Instytut na rzecz Ekorozwoju (www.ine-isd.org.pl) oraz Fundacja na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii (www.fewe.pl).

Źródło: A. Arcipowska, A. Kassenberg, Małe ABC...Ochrony klimatu, Instytut na rzecz Ekorozwoju, Warszawa 2007.

